Ner 210. ROK 1834. PONIEDZIAŁEK 15 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Nikodema M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Stoislaw.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepla podlug Réaumura	Therm. suchy	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rózne = wagi.
7	27" 8"757	9°,2	3°,30	Pn. Zachodni mocny	Pochmurno	
14. 12	8,962	13, 2	3, 08	„ „	Chmury	
3	8,716	14, 0	3, 58	„ „	„ „	
9	8,919	+ 8, 4	2, 88	„ slaby	Pogoda z Chmurami	

Część Urzędowa.

Ner 3948.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Z mocy Uchwały Senatu Rządzącego pod dniem 26 Sierpnia r. b. Nr. 4947 zapadłéy, do publicznéy podaje wiadomości, iż w dniu 22 b. m. i r. o godzinie 10 z rana odbywać się będzie licytacya publiczna na przedsiębierstwo reparacyi Szlachtuza Generalnego i dostarczenie nowych rekwizytów tamże potrzebnych, a to wedle wykazu kosztów wspomnioną Uchwałą od summy ogólnéy złp. 3400 gr. 13 zatwierdzonego. Chęć licytowania mający, złoży na vadium kwotę zlp. 600 które aż do zadosyć uczynienia zobowiązaniu się w Kassie Główney pozostanie.— Reparacya i sprawienie rekwizytów uskutecznione bydź mają w ciągu sześciu tygodni, rachując od daty zatwierdzenia przez Senat Rządzący aktu licytacyi,— kto przeto za mnieyszą summę jak anszlag podeymie się téy reparacyi i dostarczenia rekwizytów, z tém stósowny kontrakt zawartym zostanie, a wypłata należytości nastąpi niezawodnie w 8 dniach po dopełnionym przez Urząd Budownictwa, a przez Senat Rządzący zawizować się mającym akcie superrewizyi.

Kraków 7 Września 1834 r.

GRODZICKI.

(1r.) *Nowakowski* Sekr.

Część Polityczna.

KRAKÓW 15 *Września*. Od soboty, tak nagle zmieniła się temperatura, że już dziś mamy zupełne zimno. Jeszcze w piątek, bardzo wiele osób użyło wyborney kąpieli w Wiśle między godziną 4. i 6. ku wieczorowi.— Woda była tak ciepłą jak w pierwszych dniach Lipca bywać zwykła.

Pierwszy poszyt pamiętnika prawniczego *Temis* za miesiąc Czerwiec i Lipiec wyszedł z druku, i zawiera następujące przedmioty:

1.) Prospekt.
2.) Rzecz o wspólności majątków pomiędzy małżonkami.
3) Kiedy oszustwo staje się zbrodnią, kiedy zaś tylko ciężkiém przestępstwem policyinem, a kiedy jedynie w drodze cywilnéy rozpoznawanem bydź może.
4) Wiadomość o niektórych dziełach i pismach w przedmiotach prawnych i administracyinych.
5) Patenta *polityczno-administracyine* byłego C. K. Austryackiego Rządu wydawane dla Galicyi Zachodn: do którey należał Kraków.
6) O potrzebie sprostowania artykułu 29 księgi IV. kod. han. Francuzkiego.
7) Wspomnienie o Mikołaju *Zalaszowskim*, jako pisarzu dawnych praw polskich.
8) Nekrolog ś. p. Józefa *Nikorowicza* byłego prezesa sądu appellacyinego i sądu

Naywyższey Instancyi Rzeczypospolitey Krakowskiey.

Cena poszytu pierwszego na pięknym papierze złp: 2 gr. 10. Sprzedaje się u Pana *Kocha*, w rynku pod N. 14.

Z dniem ostatnim bieżącego miesiąca, kończy się zaliczenie trzechmiesięczne na *Gazetę Krakowską*. Łaskawi jey czytelnicy, raczą się wcześniey wpisywać w Kantorze teyże Gazety, lub w składzie jey u P. *Kocha*.

WIADOMOŚCI Z WCZORAYSZEY POCZTY.

PARYŻ 2 *Września*. Dzisieyszy Monitor zawiera następujący artykuł: »Depesza z Bajonny dziś już datowana donosi, że jenerał Espatero, attakowany był dnia 29 sierpnia pod *Lequejlio* przez jenerała Zavala na czele 4000 karolistów, i mając sam 1800 ludzi, przymusił go do odwrotu.

Znaczna liczba posiadaczy papierów hiszpańskich, na wzór Londynu, odbyła d. 30 naradę; w skutku którey, postanowiono wysłać mandataryusza do Madrytu, w osobie Pana Manguin, (znanego republikanina, członka izby deputowanych,) które to poselstwo przyjął bezpłatnie. Na tę wiadomość wszystkie kursa hiszpańskie na wczorayszey giełdzie poszły zaraz w górę; lecz dzisiay znacznie znowu napowrot spadły. — Petycya właścicieli rzeczonych papierów do króla, już liczyła wczoray 1300 podpisów.

Papiery hiszpańskie stały dziś na giełdzie; 5 procentowe po 30, — a 3 procentowe po $22\frac{3}{4}$ za sto.

Dnia 3 *Września*. Wczoray w południe J. K. Mość prezydował w radzie ministrów która trwała półtrzeciey godziny.

Xiąże Talleyrand, miał wczoray dwugodzinne posłuchanie u króla.

Stan zdrowia marszałka Gerard, w niczém się niepoprawił.

Statek parowy francuzki od eskadry krążącéy przy brzegach hiszpańskich, tak dalece przez burzę dostał potężne cięgi, że musiał dla naprawy odpłynąć do Renfortu.

Inne wiadomości z Paryża nic ważnego dziś niezawierają. (G. P. S)

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

WARSZAWA 5 *Września*. Wczoray wieczorem, około godziny 9, przybył do Warszawy Jego Królewiczowska Mość Xiąże Adalbert, Synowiec N. Króla Jmci Pruskiego; mieszka w pałacu Belwederskim.

Dnia 6 *Września*: Wczoraj przed południem w Belwederze, J. K. M. Xięciu Pruskiemu Adalbertowi przedstawili: JW. Jen:Adj: Ridiger, jenerałów i Officerów, JW. Jenerał Adjutant Rautenstrauch Członków Rady Administr: i Rady Stanu, a JWWżni Dyrektorowie główni Kommissyi Rządowych, Urzędników władz wszelkich. Xże Jegomość zwiedzał zamek, cytadelę, szpital Ujazdowski, ogród botaniczny i obserwatorium, znajdował się na obiedzie w królewskim Łazienkowskim' pałacu; a wieczorem w wielkim Teatrze na całem przedstawieniu *Zampy*.

Dnia 7 *Września*. J. K. M. Xiąże Pruski Adalbert, wczoray zwiedzał miejsce bitwy pod Grochowem, następnie twierdzę Nowo Jeorgijską (Modlin) i tamże obiadował, a wieczorem wróciwszy do Warszawy, znajdował się w teatrze *Rozmaitości*.

Od niepamiętnych czasów nie była taka obfitość wszelkich owoców w naszym kraju jak tego lata; galary pzypływają z stosami gruszek, jabłek, śliwek i t. p. Winogrona wyborne, morele, brzoskwinie są do nabycia za małą opłatą. Onegdy przyniesiono ze wsi na targ Warszawski świeżo zbierane czarne jagody! Niektórzy z gospodarzów zaczynają gruszki i jabłka suszyć, co na zime w niedostatku kartofli może stać się bardzo użyteczym zasiłkiem.

Dnia 9 *Września*. J. K. M. xiąże Pruski Adalbert, onegdy znaydował się na manewrach woyskowych wykonanych, pod Wolą i w jéy okolicach. Następnie zwiedził pałac Wilanowski i wszelkie jego osobliwości. Obiad na kilkadziesiąt osób był w Belwederze. Wieczorem znaydował się na balu w królewskim pałacu Łazieńkowskim, na który w imieniu xięcia Namiestnika, zapraszał JW. jenerał-adjutant Berg. Dostoyny gość rozpoczął bal tańcem Polskim z hrabiną Gutakowską b. wojewodziną, i przez cały bal tańczył z wielu damami kontradanse, kadryle, mazury i t. p. Kanał od mostu Jana IIIgo i tenże most, jakoteż pałac, były illuminowane. O w pół do 12 rozpoczął się piękny fajerwerk od strony amfiteatru; w różnych częściach Łazienek wzoosiły się ognie sztuczne w 21 rozmaitych dekoracyach, a wypuszczono w powietrze rac 4000. Szczególniey zaymującym był widok nad kaskadą bramy i licznych arkad w brylantowym ogniu. Statki illuminowane pływały po kanale, a muzy-

ki ciągle wykonywały rozmaite uwertury w gajach. Mnóstwo mieszkańców stolicy otaczało pałac do późna. Po fajerwerku, dla gości będących na balu, nastąpiła wieczerza w 3 salonach i galeryi, po któréy wznowiono tańce trwające do godziny 3éy. Muzykę do poloneza militarnego ten bal rozpoczynającego ułożył JP. *Polens* kapelmistrz sztabu głównego czynnéy armii; i ofiarował go J. Królewiczowskiéy Mości, który tę pamiątkę raczył przyjąć łaskawie. Wczoray xiąże Jegomość znaydował się pod Parysowem na obrotach artylleryi i strzelaniu do tarczy; obiadował w Łazienkach i był na balu danym dla niego przez xiężnę Zajączkowę.

Według odebranych z Dynaburga wiadomości, JO. xiąże Warszawski, Namiestnik Jego Cesarsko-Królewskiéy Mości w Królestwie Polskiém, przybył do teyże twierdzy dnia 23 Sierpnia (4 Września) w pożądaném zdrowiu. Jego xiążęca Mość w czasie pobytu swego w Królewcu, przy naygościnnieyszém przyjęciu, zaszczycony został osobistém odwiedzeniem Nayjaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego i udarowany przez tegoż Monarchę orderem *Orła czarnego* z brylantowemi ozdobami.

Dziś w nocy wrócił z Niemiec, JW. Zieliński członek rady admi:, prezes izby obrachunkowéy. Onegdy wrócił z St. Petersburga do Warszawy, jenerał sztabs-doktór czynnéy armii, rzeczywisty radca stanu *Chanów*, do swych obowiązków. (*G. W.*)

PETERSBURG 2 *Września.* Poseł Rossyiski przy Porcie Ottomańskiéy rzeczywisty radca stanu *Butieniew* przybył 6 b. m. do Odessy i ztamtąd niezwłocznie miał udać się, na 60 działowéy fregacie *Erywan*, do swego dyplomatycznego stanowiska. Przed samym swym z Petersburga odjazdem poseł ten miał szczęście otrzymać od N. Cesarza Jmci reskrypt oświadczający zupełne zadowolenie.

Ogłoszono program uroczystości odkrycia pomnika wystawionego Cesarzowi *Alexandrowi*, z którego główniejsze artykuły umieszczamy. 30 Sierpnia (11 Wrze:) w dzień S. Wielkiego Alexandra Newskiego, dany będzie o 7éy godzinie zrana, z twierdzy SS. Piotra i Pawła znak 5 wystrzałami z dział, iż nastąpił dzień naznaczony na odkrycie pomnika, wzniesionego Cesarzowi Alexandrowi I. Tegoż rana, po przybyciu N. Pana do Alexandro-Newskiéy Laury, zacznie się liturgija o 8éy, dla tego też przepisana na ten dzień processya z katedralnéy cerkwi N. Panny Kazańskiéy wcześniéy przybędzie do Laury. Po ukończeniu liturgii, J. C. M. uda się wprost z cerkwi do zimowego pałacu. Bilety otrzymają szlachta, urzędnicy cywilni, znakomitsi kupcy i artyści, ze swemi rodzinami. Dla ludu w ogólności wyznacza się bulwar admiralicyiny, z rozrządzenia policyi Petersburskiéy; na placach zaś, pałacowym, admiralicyinym i S. Izaaka, przez cały ciąg obrzędu, nikt znaydować się niepowinien. Od dworu i wydziału obrzędów, wcześnie rozesłane będą obwieszczenia do członków ciała dyplomatycznego i wszystkich osób, mających wstęp do dworu, ażeby zjeżdżały się do zimowego J. C. M. pałacu od 9 do 10 rano, kawalerowie w paradnych mundurach, damy w ruskim stroju. Kiedy wszystkie woyska staną już na wskazanych mieyscach, za danym przez J. C. M. rozkazem, N. Cesarzowa Jeymość, z WW. xiążętami i xiężniczkami, mając przed sobą orszak kawalerów, a za sobą damy dworu, przeydzie z apartamentów wewnętrznych przez sale, małą tronową i kawalergardów do wielkiéy cerkwi pałacowéy, gdzie Nayprzew: Metropolita St. Petersburski z członkami synodu i duchowieństwem dworskiém, spotka Nayjaśnieyszą Panią z krzyżem i wodą święconą, i wraz potém rozpocznie się processya z chorągwiami przez sale, kawalergardów, małą tronową, kawalerską i bawialną, do nowo urządzonego krużganku. W prowadzeni będą na krużganek, przez wielkiego mistrza obrzędów, członkowie ciała dyplomatycznego, Rady Państwa, senatorowie, marszałkowie szlachty i deputowani od stanu kupieckiego i zajmą wskazane im miejsca. Za okazaniem się processyi na krużganku, wszystkie woyska razem cześć jey oddadzą. Po oddaniu takowey, rozpocznie się dziękczynne nabożeństwo z przyklęknieniem. Po ukończeniu modłów o długie lata Nayjaśnieyszych Państwa i całego Cesarskiego Domu, Protodyakon zaintonuje wieczną pamięć w Bogu spoczywającemu Cesarzowi Alexandrowi I. W tey chwili pomnik będzie odsłoniony, wszystkie woyska oddają mu cześć i zaczyna się strzelanie z dział twierdzy SS. Piotra i Pawła, stojących na Newie okrętów i całey przy woyskach znaydującey się artyleryi. Po odśpiewaniu długich lat woysku Rossyiskiemu, processya po prawych schodach zeydzie na dół, na plac pałacowy, ku pomnikowi, i obszedłszy go dokoła, dla skropienia święconą wodą, powróci lewemi schodami na krużganek, a z tamtąd do pałacowey Cerkwi.— N. Cesarzowa Jmość, z WW. Xiążętami, póydzie za processyą. Damy i Kawalerowie dworscy, Członkowie Rady Pań-

stwa senatorowie, marszałkowie szlachta i deputowani stanu kupieckiego, pójdą za N. Rodziną, uszykowani po 4ch w rząd, i w takimże szyku wrócą na krużganek. Po ukończeniu processyi wszystkie woyska uszykują się do ceremonialnego marszu i kompanija pałacowych grenadyerów, zebrawszy się, stanie na czele kolumny. N. Cesarzowa z WW. xiążętami i xiężniczkami, pozostanie na krużganku i przez czas ceremonialnego marszu. Kompania grenadyerów pałacowych przeszedłszy ceremonialnym marszem, zaciągnie wartę u pomnika, okrążając go z wszech stron i tak pozostanie do końca obrzędu. Wieczorem plac przedpałacowy i cała stolica będą oświecone. W tym dniu na wszystkich 3ch teatrach będą dane bezpłatne widowiska, za biletami, dla PP. jenerałów i officerów wszelkiéy rangi woysk z tey okoliczności zgromadzonych; nazajutrz zaś, również bezpłatne, dla żołnierzy i podofficerów woysk tychże. *(G. W.)*

Frankfort 26 *Sierpnia.* Niedawno na posiedzeniu izby wyższéy w Anglii margrabia Londonderry i xiąże Wellington powstawali przeciw wysłaniu dosyć znacznéy liczby okrętów angielskich ku brzegom Biskai. Jest widoczną, iż okręty te, nie mają innego celu, jak tylko udzielać rzeczywistą, skuteczną i materyalną pomoc stronnictwu Maryi Krystyny i jéy córki. Niema więc wątpliwości, że Anglija wykonywa czynnie interwencyę. Podobna, mimo protokułów londyńskich, interwencya, zaczyna się zamieniać w publiczne prawo Europy, a w takim razie Anglija prędzéy lub późniéy wszystkim innym mocarstwom toż prawo przyznać musi; lub też, jeżeli zasada nie interwencyi trwa jeszcze w swojéy mocy, tedy można się zapytać, co mają znaczyć okręta angielskie przy brzegach Biskayskich? *(G. W.)*

Turcya. (z Dostr. Aust.)— Doniesienie z Alexandryi dnia 26 Czerwca, z Bayrut 1, a ze Smirny 26 Lipca, obeymują tyle zgodnych z sobą wiadomości, że nie od rzeczy będzie zebrać w jeden obraz te ważne wypadki.— Pod tarczą blisko 18000 woyska regularnego, rozłożonego w nadbrzeżnych miastach Adany aż do Gaza i od pochyłości góry Taurus przez Haleb i Damaszek aż do Jeruzalem, był w stanie Ibrahim-pasza urządzić koleyno w kraju, od półtora roku podbitym, administracyę w duchu poleceń oyca swojego, które do tego zmierzały, ażeby wszystkie części kraju, według jednego, tegoż samego systemu, sprawowane były. Już ta jedna okoliczność stawała się nieznośnym ciężarem dla wielu obwodów i pokoleń, które śród dawnieyszych stosunków, używały nayzupełnieyszéy wolności, pomiędzy mieszkańcami Libanu i gór Samaryi oraz Judei, już w pierszych miesiącach roku bieżącego, wzmogło się nieukontentowanie do wysokiego stopnia. Gwałtowny pobor młodych ludzi do woyska, był pierwszym początkiem powstania w Naplus, a szybkie szerzenie się buntu i niepowodzenia Egipcyan na wszystkich punktach, dowodzą dostatecznie, iż nie przewidywali tak silnego uderzenia i podeyścia niespodzianego jakie ich spotkało.— Na wiadomość że oddział woyska oddzielony do wybierania nowozaciężnych, w górach Samaryi został wycięty i do ucieczki zmuszony, posłano cały pułk jazdy; a gdy nielepszy go los spotkał, Ibrahim zażądał posiłków od ojca swego, który kazał przewieść na dniu 29 Maja drugi pułk gwardyi pieszéy z Alexandryi do Jaffa, a zaś pułk 20 piechoty powołał z Kairu do Alexandryi, gdzie tenże przybył dnia 6 Czerwca; kiedy zaś na dniu 8, więcéy zatrważające nadeszły wiadomości, dano temuż pułkowi rozkaz wsteczny, ale 15 znowu mu do Alexandryi udać się kazano, ażeby wraz z całém tamże na pogotowiu stojącém woyskiem, pod osobistém dowództwem Mehemeda Alego do Syryi przewieziony został. O tymże samym czasie polecono renegatowi Solimanowi paszy, ażeby z dwoma pułkami jazdy przez pustynię Gaza pośpieszył. Powodem do podobnego natężnia były klęski, przez samego Jbrahima paszę poniesione. W 8000 ludzi, licząc w to pułk drugi gwardyi pieszéy, udał się Ibrahim dnia 3 Czerwca z Jaffa do Rambe, a dnia 5 wkroczył do Jerozolimy, gdzie egipska załoga w bardzo krytycznéｍ znaydowała się położeniu. Jeden batalion piechoty zniesiony został do szczętu w parowach gór, a sam Ibrahim dostał się przez Betleem do Jerozolimy, lecz Beduini támteyszych okolic obsaczyli miasto, a tymczasem inni udawszy się w niemałéy liczbie na równiny, pustoszyli i rabowali kray cały pomiędzy Karmelem a Gaza. Na pułk, który pośpieszył z Damaszku, uderzono w Nazarecie i pobito go na równinach Esdrelon, nim zdążył dostać się w góry Samaryi. Stratę Egipcyan w tych rozmaitych potyczkach poniesioną, szacowano na 6000 ludzi.— Na Libanie zachowano się spokoynie, ale za to powstały niektóre pokolenia z tamtéy strony Jordanu i łączyły się z buntownikami Samaryi. Liczbę stojących pod bronią, podają na 20000.— Mehemed-Ali wyruszył pod żagle wziąwszy z sobą 20 przewozowych okrętów 6 okrętów liniowych, 6 fregat, 6 korwet i 8 brygów, przygotowano w Alexandryi do wypłynienia.— Dnia 3 Lipca doniósł Boghos-Jussuf bey, wszystkim konsulom urzędownie, iż według doniesienia daty 26 Czerwca od Ibrahima odebranego, poddali się mieszkańcy gór Naplus, Jerozolimy i Hebronu. Jest to wiadomość, o prawdziwości któréy nikt niewątpi, zdaje się jednak, iż odniesione zwycięztwo przez Egipcyan okupione zostało. — Zaszłe okoliczności w Syryi dają nareszcie przekonanie, że system rządu Mehemeda-Alego, nie da się w tym kraju zaprowadzić.

Podług doniesień ze Stambułu daty 5 Sierpnia, wyznaczony przez Portę kommissarzem do Bośnji Akif Efendi, wyjechał d. 30 Lipca na mieysce swego przeznaczenia.

(G. W.)